

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА  
Факультет музичного мистецтва і хореографії  
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Проректор з науково-методичної та  
навчальної роботи  
Олексій ЖИЛЬЦОВ  
2023 року



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ФОРТЕШАНО  
для студентів**

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво»  
Освітнього рівня: перший (бакалаврський)  
Освітньої програми  
025.00.02 Сольний спів

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА  
Ідентифікаційний код 02136554  
Начальник відділу  
моніторингу якості освіти

Програма № 2024/23  
Жильцов  
(підпис) (прізвище, ініціали)  
«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 р.

**Розробники:** Ляшенко Ольга Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри інструментально-виконавської майстерності Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка;

**Викладачі:** Романенко Анастасія Романівна, канд. культурології, доцент; Полянський Вячеслав Анварович, професор; Куришев Євген Володимирович, канд. пед. наук, доцент; Ляшенко Ольга Дмитрівна, канд. пед. наук, доцент; Гаркуша Людмила Іванівна, старший викладач; Гумінюк Станіслав Павлович, доцент; Бутенко Тетяна Максимівна, викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол № 9 від 28 серпня 2023 року.

Завідувач кафедри  
інструментально-виконавської  
майстерності



Маргарита МАЛАХОВА

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проєктної групи) 025.00.02 «Сольний спів»

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 року

Гарант освітньо-професійної 025.00.02 «Сольний спів»

(керівник проєктної гру



Яна КИРИЛЕНКО

(підпис)

Робочу програму перевірено

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 року

Заступник декана

з науково-методичної та навчальної роботи



Інна ТКАЧЕНКО

(підпис)

Пролонговано:

На 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (підпис) (\_\_\_\_\_) (ПІБ), «\_\_\_» 20\_\_ р., протокол № \_\_

На 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (підпис) (\_\_\_\_\_) (ПІБ), «\_\_\_» 20\_\_ р., протокол № \_\_

На 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (підпис) (\_\_\_\_\_) (ПІБ), «\_\_\_» 20\_\_ р., протокол № \_\_

На 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (підпис) (\_\_\_\_\_) (ПІБ), «\_\_\_» 20\_\_ р., протокол № \_\_

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	обов'язков а	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	8 кредитів / 240 годин	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2 змістові модулі	
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, у тому числі:	30	30
Аудиторні	18	18
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль		10
Самостійна робота	10	–
Форма семестрового контролю	–	–

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Метою** вивчення навчальної дисципліни є формування *інструментально-педагогічної компетентності* майбутніх солістів-вокалістів та керівників вокальних ансамблів у процесі засвоєння фортепіанних творів.

**Завдання** навчальної дисципліни:

опанування студентом-вокалістом техніки гри на музичному інструменті;

- оволодіння інтерпретаційними уміннями у процесі роботи над фортепіанними творами;
- розвиток музичних здібностей студентів (музичний слух, музична пам'ять, відчуття метроритму тощо);
- засвоєння методів роботи над музичними творами;
- розвиток інтелектуальної, естетичної і духовної сфер студента на високохудожніх зразках вітчизняної і зарубіжної музики.

У процесі роботи зі студентами застосовуються такі **методи**:

- за джерелом інформації: словесні (пояснення, розповідь, бесіда), наочні (практично-виконавський показ, спостереження);
- за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;
- за ступенемсамостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;
- за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача,

самостійна репетиційна робота студентів з нотним матеріалом, а також методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

**Форми роботи** – аудиторні індивідуальні (практичні) заняття, самостійна робота студентів, консультації викладача.

**Засоби навчання** – нотний матеріал, аудіо-, відеоматеріали, методичні рекомендації.

**Формою контролю** знань та вмінь студентів з курсу «Фортепіано» є модульні контрольні роботи (V та VI семестри).

Вивчення дисципліни «Фортепіано» сприяє формуванню у студентів таких фахових та загальних *компетентностей*:

Програмні компетентності		
Загальні компетентності	ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії.
	ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК 12	Здатність працювати автономно.
	ЗК 14	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1
СК 2		Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
СК 3		Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4		Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 5		Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.П

### Програмні результати навчання

ПРН 1	Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської та диригентської діяльності
ПРН 2	Володіти методами репетиційної роботи та концертних виступів.
ПРН 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту
ПРН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
ПРН 8	Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих інтерпретацій.
ПРН 12	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН 17	Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

### РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

**знати:** творчі риси композиторів різних епох; музикознавчу та мистецтвознавчу термінологією та користуватися нею; специфіку виконання музичних творів різних жанрів та стилів на фортепіано;

**вміти:** під час гри на фортепіано відображати засоби музичної виразності (інтонувати мелодію, відтворювати динамічні та агогічні вказівки, грати твори у різному темпі тощо; читати ноти з листа та вільно грати двома руками; грати нескладний фортепіанний супровід до вокальних вправ, вокалізів і вокальних творів, партитури для вокальних ансамблів; транспонувати нескладні мелодії та підбирати на слух; грати соло та акомпанувати собі (іншому студенту) на фортепіано під час співу; створювати власну інтерпретаційну модель музичного твору; емоційно-образно та виразно виконувати музичні твори на публіку; аргументувати власні оцінні судження; застосовувати на практиці знання з історії мистецтв, історії та теорії музики, сольфеджіо, гармонії, поліфонії, аналізу музичних форм.

### 3 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

#### Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Аудиторна					Самостійна	
	МКР	Семестровий контроль	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
<b>Змістовий модуль 1. Виконавське спрямування програмового репертуару</b>							
Тема 1. Формування творчого підходу до виконання музичних творів	14			9		5	
Тема 2. Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації	14			9		5	
Модульна контрольна робота №1	2						
<b>Разом</b>	<b>30</b>	<b>2</b>		<b>18</b>		<b>10</b>	
<b>Змістовий модуль 2. Підготовка навчальної програми</b>							
Тема 1. Поліфонія: виконавський аналіз та специфіка інтерпретації багатоголосся	8			8			
Тема 2. Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми	10			10			
Модульна контрольна робота №2	2						
Підготовка та проходження контрольних заходів (семестровий контроль)	10						
<b>Разом</b>	<b>30</b>	<b>2</b>	<b>10</b>	<b>18</b>			
<b>Усього</b>	<b>60</b>	<b>4</b>	<b>10</b>	<b>36</b>		<b>10</b>	

## **4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ «ФОРТЕПІАНО»**

### **Змістовий модуль 1**

#### **Виконавське спрямування програмового матеріалу**

##### **Тема 1. Формування творчого підходу до виконання музичних творів**

Аналіз стильових особливостей виконання всієї програми. Відчуття динамічної, ритмічної та художньої цілісності творів. Характеристика рис кожного музичного твору. Визначення інтонаційної, динамічної, ритмічної функцій. Закріплення навичок кантиленного звуковидобування. Формування виконавських навичок у п'єсах дитячого репертуару. Художньо-виразне виконання творів у відповідності до стилю.

**Література основна:** 1, 2, 5.

**Література додаткова:** 1, 5, 6, 7.

##### **Тема 2. Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації**

Інтерпретаційна модель художнього твору. Емоційно-образний зміст музичного твору. Драматургія та архітектоніка музичних творів. Засоби реалізації інтерпретаційної моделі музичного твору. Формування виконавських навичок.

**Література основна:** 2, 3.

**Література додаткова:** 4, 5.

### **Змістовий модуль 2**

#### **Підготовка навчальної програми**

##### **Тема 1. Поліфонія: виконавський аналіз та специфіка інтерпретації багатоголосся.**

Побудова структури тем, відповідей та протиставлення поліфонічних творів. Інтермедії та їх різновиди. Робота над експозиціями поліфонічних творів. Розробка, репріза поліфонічних творів та їх різновиди. Специфіка роботи над поліфонічними творами.

**Основна література:** 3, 4.

**Література додаткова:** 2.

## Тема 2. Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми.

Виконавський аналіз музичних творів. Структурний аналіз творів великої форми. Специфіка інтерпретації творів великої форми. Класичні та романтичні варіації. Сонати. Легкі концерти. Сюїти. Побудова музичної форми.

**Основна література:** 3, 4.

**Література додаткова:** 3, 8.

### 5.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лабораторних занять	1	<b>18</b>	18	<b>18</b>	18
Робота на лабораторному занятті	10	<b>18</b>	180	<b>18</b>	180
Модульна контрольна робота	25	<b>1</b>	25	<b>1</b>	25
Самостійна робота (виконання завдань для самостійної роботи)	5	<b>2</b>	10	<b>0</b>	0
Разом		-	233	-	223
Максимальна кількість балів за рік: 456 балів					



## 5.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Зміст завдання	Критерії оцінювання		Бали
1.	Самостійний розбір нотного тексту програми.	Точне відтворення тексту	1	5
		Точне відтворення штрихів	1	
		Точне відтворення аплікатури	1	
		Точне відтворення темпу	1	
		Виразне виконання	1	
2.	Аналіз та ескізне опрацювання п'єси малої форми	Зробити мистецтвознавчий аналіз п'єси	1	5
		Точне виконання тексту та штрихів	1	
		Точне виконання ритму твору	1	
		Точне виконання аплікатури	1	
		Емоційне й виразне виконання п'єси	1	
<b>Усього: 10 бал.</b>				

### 5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю.

Кожний модуль включає бали за відвідування занять, поточну роботу на практичних (індивідуальних) заняттях, виконання самостійної роботи, модульне контрольне прослуховування. Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

<b>Модульне контрольне прослуховування №1</b>	<b>Критерії оцінювання</b>	<b>Бали</b>
Виконання студентом музичних творів, які опрацьовувалися ним протягом вивчення змістового модуля 1	Виконання одного музичного твору напам'ять	5
	Виконання другого музичного твору напам'ять	5
	Інтонаційна, динамічна та ритмічна цілісність під час виконання музичних творів	5
	Осмислена побудова інтерпретаційної моделі музичного твору	5
	Емоційно-образне виконання музичних творів	5
<b>Максимальна кількість балів</b>		<b>25</b>
<b>Модульне контрольне прослуховування №2</b>	<b>Критерії оцінювання</b>	<b>Бали</b>
Виконання студентом музичних творів, які опрацьовувалися ним протягом вивчення змістового модуля 2	Виконання одного музичного твору напам'ять	5
	Виконання другого музичного твору напам'ять	5
	Осмислене виконання поліфонічного твору (інтонування голосів, динамічна та ритмічна відповідність стилю, агогіка)	5
	Виконання твору великої форми з подальшим коротким аналізом музичної форми виконаного твору	5
	Емоційно-образне виконання музичних творів	5
<b>Максимальна кількість балів</b>		<b>25</b>
<b>Усього</b>		<b>50</b>

У процесі оцінювання навчальної роботи студентів застосовуються такі методи:

- усного контролю (оцінювання рівня сформованості інструментально-виконавських умінь студентів у процесі виконання на фортепіано навчальної програми відповідно до робочої програми навчального курсу);
- самоконтролю (самоаналіз, самооцінка та самокоригування студентом своїх музично-виконавських дій).

За необхідності навчання може відбуватися дистанційно. Всі індивідуальні заняття, (в режимі онлайн-навчання) заздалегідь плануються викладачем в гугл-календарі (за

розкладом складеним навчальним відділом) у форматі онлайн-конференції, в «Zoom» або «Meet». Кожному студенту викладач надсилає посилання на такі заняття. Але не тільки студентам надається доступ на ці заняття. При необхідності доступ надається і іншим викладачам, зав. кафедрою, працівникам навчального відділу, адміністрації Інституту мистецтв та університету.

При відсутності технічного забезпечення (немає світла, не працює інтернет, комп'ютер або планшет і т. ін.) заняття можуть проводитись на основі інших інформаційно-комп'ютерних технологій (з проведенням занять по вайберу або надсилаючи викладачу відеозапис тих музичних творів, над якими студент на цей час працює). Якщо студент надсилає викладачу записи музичних творів, то викладач аналізує гру студента і надає методичні рекомендації для подальшої самостійної роботи студента. Свої коментарі викладач може записати на відео (або надрукувати в текстовому повідомленні) та надіслати студентові.

Всі заплановані модульні прослуховування відбуваються в запланований час. Студент заздалегідь (за 1-5 днів до модульного контролю) записує вивчені музичні твори і самостійно завантажує їх у створену папку на Google-disk, до якої надається доступ викладачам та зав. кафедрою. Записи мають проводитися без вимикання та зупинки відеокамери, з початку до кінця виконання твору. На відео повинно бути чітко видно ігровий апарат виконавця, інструмент та його самого.

В умовах дистанційного навчання пропонуються наступні варіанти роботи зі студентами:

1. Вивчити напам'ять 2 музичних твори: поліфонічний твір та п'єсу кантиленного характеру.

**Шкала відповідності оцінок**  
100 бальна шкала оцінювання

Рейтинг ова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90- 100 балів	<b>Відмінно</b> - відмінний рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. Студент демонструє емоційний відгук на музику, сценічну свободу, виконує в характері, відчувається розуміння форми та цілісності музичних творів.
B	82-89 балів	<b>Дуже добре</b> – достатньо високий рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок. Студент втілює драматургію музичних творів, розуміння виразності музичної мови.
C	75-81 балів	<b>Добре</b> – загалом добрий рівень умінь та навичок із незначною кількістю помилок. Студент доносить зміст твору, але не вистачає якісного звуковидобування, фразування, вистроєності динамічного плану тощо.
D	69-74 балів	<b>Задовільно</b> – посередній рівень умінь та навичок із значною кількістю недоліків, проте достатній для подальшого навчання або професійної діяльності. Студент демонструє маловиражені технічні, артистичні можливості, невпевненість у своїх діях.
E	60-68 балів	<b>Достатньо</b> – мінімально можливий допустимий рівень умінь та навичок. Студент зіштовхується із технічними зривами, погано інтонує, застосовує брудну педалізацію.
F X	35-59 балів	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b> – незадовільний рівень умінь та навичок з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	<b>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</b> – досить низький рівень умінь та навичок, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

## 6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом 60 год.: лабораторних – 36 год., МКР – 4 год., самостійна робота – 10 год., семестровий контроль – 10 год.

	V семестр		VI семестр	
Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
Назва модуля	Виконавське спрямування програмового репертуару		Підготовка навчальної програми	
К-сть балів за модуль	244 бали		223 бали	
Заняття	1 – 9	10 – 18	1 – 8	9 – 18
Теми занять та кількість балів	Формування творчого підходу до виконання музичних творів	Художньо-звуковий задум композитора та шляхи його реалізації	Поліфонія: виконавський аналіз та специфіка інтерпретації багатоголосся	Виконавський аналіз та специфіка інтерпретації творів великої форми
Відвідування	9 б.	19 б.	8 б.	10 б.
Робота під час занять	90 б	90 б	80 б	100 б
Самостійна робота	5 б.	5 б.	-	-
Модульна контрольна робота	25 б.		25 б.	
Рейтинговий бал	Всього без урахування коефіцієнту – 233 бали		Всього без урахування коефіцієнту – 223 балів	
Разом за рік:	456 балів			

## 7. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

### ЕТЮДИ

- Беркович І. Маленькі етюди: №№ 33- 40.  
Бертіні Г. Етюд ор.29 №18.  
Григорян Г. Два етюда.  
Дворжак М. Етюд. Сі мінор.  
Лак Т. Тв. 172. Етюди: №№ 5, 6, 8.  
Лемуан А. Тв. 37. Етюди: №№ 4, 5, 9, 11, 12, 15, 16, 20-23, 35, 39.  
Лешгорн А.Тв. 65. Вибрані етюди для починаючих (за вибором).  
Черні К. Тв. 821. Етюди: №№5, 7, 24, 26, 33, 35. Вибрані фортепіанні етюди. Під. ред. Г. Гермера. Ч. 1: № 17, 18, 21-23, 25, 26, 28, 30-32, 34-36, 38, 41-43, 45, 46.  
Шитге Л. Етюд ор. 68 №11.

### П'ЄСИ

- Барвинський В. Дош.  
Барток Б. Вибрані дитячі п'єси (за вибором). Дітям: Зош. 1: №№ 13-15, Зош. 2: №№ 23, 26-28 . Мікрокосмос. Зош. 2, 3 (за вибором)  
Бетховен Л. П'ять шотландських народних пісень (за вибором).  
Гайдн І. Дві п'єси: Фа мажор, Мі- бемоль мажор.  
Геворкян Ю. Альбом дитячих п'єс для фортепіано (за вибором).  
Гендель Г. Три менуета: Фа мажор, ре мінор.  
Глінка М. Полька, Почуття.  
Глієр Р. Тв. 43. Маленький марш. Ескіз ор. 47.  
Дваріонас Б. Маленька сюїта: Вальс соль мінор, Млин, Прелюдія.  
Кирвер К. Сонце сідає за море.  
Дебюссі К. Ляльковий кек-уок (З циклу «Дитячий куток» ).  
Коломієць А. Козачок.  
Мак-Доуелл Е. Вічний рух.  
Скулте А. Арієта.  
Якушенко І. Перше знайомство.  
Шуберт Ф. Три німецьких танця.  
Шуман Р. Листок з альбому.

## ПОЛІФОНІЧНІ ТВОРИ

Арман А. Фугета До мажор.  
Бах І.Х. Алегрето.  
Бах Ф.Е. Менует.  
Гендель Г.  
Алеманда.  
Карташов М. Щира розмова.  
Кірнбергер І. Менует Мі мажор.  
Кореллі А. Сарабанда мі минор.  
Кребс І. Пасп'є, Менует.  
Кригер І. Сарабанда.  
Кунау І. Сарабанда.  
Куперен Ф. Почуття  
(Сарабанда).  
Мелартин Е.  
Менует.

## ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ

Андре А. Тв. 34. Сонатина № 5 Фа мажор, ч. 1.  
Беркович І. Сонатина До мажор.  
Бетховен Л. Сонатина Фа мажор.  
Глієр Р. Тв.43. Рондо.  
Гумель І. АLEGRO.  
Діабеллі А. Тв. 151. Сонатина № 1: Рондо.  
Моцарт В. Сонатина соль мінор.  
Рожавська Ю. Сонатина ч. 2.  
Сільванський М. Легкий концерт Соль мажор.  
Фоглер Г. Концерт До мажор.  
Чимароза Д. Сонатина ре  
мінор.

## НОТНІ ВИДАННЯ

1. Барвінський В. Сонати. – К., 1990. – 64 с.
2. Барвінський В. Твори для фортепіано. Упорядник С. С. Павлишин. – К., 1988. – 158с.
3. Беркович І. Концерт №3 для фортепіано з оркестром. – К., 1968. – 36с.
4. Бах Й. С. Двоголосні інвенції. – К., 2004. – 31 с.
5. Бах Й. С. Маленькі прелюдії та фуги. – К., 1993. – 48 с.
6. Бах Й. С. Інвенції для фортепіано. – К., 1988. – 88с.
7. Бетховен Л. Вибрані фортепіанні твори. – К., 1975. – 68 с.

8. Бетховен Л. П'єси для фортепіано. – К., 1993. – 79 с.
9. Граємо джаз. Твори українських композиторів для фортепіано. – К., 1990. 48с.
- 10.Гріг Е. Поетичні картинки для фортепіано. – К., 1967. – 18 с.
- 11.Клементі М. Сонатини. – К., 1993. – 23 с.
- 12.Косенко В. 24 дитячі п'єси для фортепіано. Редакція М. Б. Степаненка. – К., 1994. – 62 с.
13. Левченко Л. Музичне джерельце. Збірка музичних творів. Випуски 1,2,3,4. – Харків, 2004. Маленький віртуоз. Збірник етюдів та віртуозних п'єс зарубіжних композиторів для фортепіано Вип. 2. – К., 1970. – 48с.
- 14.Моцарт В. Сонати для фортепіано. – К., 1975. – 325с.
15. Моцарт В. Три сонати для фортепіано. – К., 1993. – 32 с.
16. Поліфонічні п'єси для фортепіано. /Переклав І. Беркович. Зошит I – II. – К., 1957. – 20с.
- 17.Полянський В. Американські блюзи. Хрестоматія. – К., 2004. – 64с.
- 18.Популярні твори для фортепіано. Вип. 3. Укладач Б.Р. Верещагін. – К., 1977. – 39 с.
19. П'єси та ансамблі для фортепіано. Упорядник Ю.В. Доля. – К., 2005. – 31 с.
20. Равель М. Твори для фортепіано. – К., 1976. – 217с.
21. Сонатини для фортепіано. Для середніх класів ДМШ. Упорядкування Ю.В. Долі. – К., 2008. – 29 с.
22. Скрябін О. Етюди для фортепіано. Редакція К. Ігумнова. – К., 1966. –100с.
23. Тіц М. Сонатина для фортепіано. – К., 1961. – 15с.
24. Українська фортепіанна музика. Педагогічний репертуар для дітей та юнацтва. Навчальний посібник. Упорядники О.С. Завадська, О.С. Казачук. – К., 2006. – 162 с.
25. Фільц Б. Закарпатські новелети для фортепіано. – Дрогобич, – 2010. – 36с.
- 26.Фортепіано 5 клас. Перша частина. Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1989. – 111 с.
27. Фортепіано 5 клас. Друга частина. Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1989. – 103 с.
- 28.Черні К. Мистецтво вправності пальців. Тв. 740. Зошити IV, V, VI. – К., 1972. – 92с.
29. Шуман Р. Альбом для юнацтва. Редакція О.Б. Гольденвейзера. – К., 1993. – 36с.
30. Щуровський Ю.С. Вибрані твори для фортепіано. – К., 1987. – 79 с.
31. Щуровський Ю.С. Калейдоскоп. Дитячі п'єси для фортепіано. – К., 1982. – 39с.
- 32.Етюди для фортепіано на різні види техніки V клас. – К., 1975. – 52с.
33. Theme songs for solo piano. – USA., – 65s.



## 8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

### Основна (базова) література:

1. Бурназова В. В. Виконавська самостійність музикантів-інструменталістів: монографія / Віра Володимирівна Бурназова. – Бердянськ: Видавець БДПУ, 2012. – 187с. (В бібліотеці Інституту мистецтв – 2 екз.)
2. Максимов О. Б. Виховання піаністів за методикою В. Барвінського./ О. Б. Максимов – Донецьк: Вид. ДДК, 2007. – 127с
3. Рябов І. Виховання та навчання в ДМШ. Фортепіано. / І. Рябов, О. Мурзіна. – К.: Музична Україна, 1988. – 56 с.
4. Шрамко О.І. Основний музичний інструмент: алгоритми методики: навч.-метод. посіб. для студ. муз. ф-тів вищ. пед. закл. / О.І. Шрамко. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2008. – 219 с.
5. Юник Д. Г. Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування: монографія / Дмитро Григорович Юник. – К.: ДАКККіМ, 2009. – 340 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв – 2 екз.)

### Додаткова література

1. Гаркуша Л. І., Економова О. С. Формування інструментально-виконавського досвіду майбутнього вчителя музичного мистецтва / Людмила Гаркуша, Ольга Економова. – К.: Київський університет ім. Б. Грінченка, 2014. – 120 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв є 4 екз.)
2. Комплексний метод навчання на уроках фортепіано в дитячих музичних школах /уклад. Т. А. Ігнатівська. – К.: НАКККіМ, 2013. – 6с.
3. Милич Б. Е. Воспитание ученика-пианиста в 5-7 классах ДМШ. / Б. Е. Милич– К.: Муз. Україна, 1982. – 86с.
4. Москаленко В. Г. Про специфіку музичної інтерпретації / В. Г. Москаленко // Київське музикознавство. Проблеми музичної інтерпретації: збірка статей. – 1998. – Вип. 2 С.4-14.
5. Падалка Г. М. Учитель, музика, діти./ Галина Микитівна Падалка – К.: КГПИ, 1982. – 144 с.
6. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін./ Галина Микитівна Падалка – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
7. Полянський В. Стилїстика раннього джазу / В'ячеслав Анварович Полянський – К.: КУ ім. Грінченка, 2014. – 116с.
8. Свириденко Н. С. Музика від Розумовських: навч.- метод. посібник для студентів / Наталія Сергіївна Свириденко – К.: Ун-т імені Бориса Грінченка, 2020. – 180с.

### 9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. Фонд музичних та нотних видань – Національна бібліотека України <http://www.nbuv.gov.ua>>node
2. Ноти українських композиторів <http://ukrnotes.in.ua/>